

Tumbo och Hällbybrunn

Ny gång- och cykelväg längs del av väg 900 och 939

Arkeologisk utredning etapp 2

Torlunda 1:59, Torshälla-Sövsta 1:32, Tumbo-Husby 6:1 och Skyttinge 8:1
Torshälla och Tumbo socknar
Eskilstuna kommun
Södermanlands län
Södermanland

Maud Emanuelsson

Tumbo och Hällbybrunn

Ny gång- och cykelväg längs del av väg 900 och 939

Arkeologisk utredning etapp 2

Torlunda 1:59, Torshälla-Sövsta 1:32, Tumbo-Husby 6:1 och Skyttinge 8:1
Torshälla och Tumbo socknar
Eskilstuna kommun
Södermanlands län
Södermanland

Maud Emanuelsson

Denna rapport har framställts av ett företag
vars miljöledningssystem är certifierat enligt ISO 14001
av Svensk Certifiering Norden AB.

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård
Stora Gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
E-post: info@kmmmd.se

© Stiftelsen Kulturmiljövård 2021

Samtliga foton av maud Emanuelsson.

Omslag: Fikapaus vid delområde 3.

Upphovsrätt, där inget annat anges, enligt Publik Licens 4.0 (CC BY)
<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>

Lantmäteriets kartor omfattas inte av ovanstående licensiering.
Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Medgivande 932092 och 932093.

ISBN 978-91-7453-953-0

Tryck: JustNu, Västerås 2021

Innehåll

Sammanfattning	5
Bakgrund.....	6
Ärendet	6
<i>Utredningsområdet</i>	6
<i>Fornlämningsmiljö</i>	8
Metod och genomförande	8
Utredningsresultat.....	9
Delområde 1	10
Delområde 2	13
Delområde 3	14
Delområde 4	18
Delområde 5	22
Kartering.....	24
Utvärdering	25
Referenser	26
Tekniska och administrativa uppgifter	27
Bilagor	28
Bilaga 1. Schakttabell	28
Bilaga 2. Anläggningstabell.....	30
Bilaga 3. Gravbeskrivningar	31
Bilaga 4. Vedartsanalys	33
Bilaga 5. ¹⁴ C-analys	35

Figur 1. Utredningsområdet markerat med fem röda linjer. Utdrag ur Terrängkartan. Skala 1:50 000.

Sammanfattning

Stiftelsen Kulturmiljövård (KM) har utfört en arkeologisk utredning etapp 2 inom fem delområden längs väg 939 och 900 mellan Kvicksund och Hällbybrunn i Eskilstuna kommun. Utredningen föranleddes av planerad byggnation av gång- och cykelbana. Utredningens syfte var att klargöra om fornlämningar berördes av det planerade arbetsföretaget.

För att uppnå syftet har utredningsområdet sökschaktats. Framkomna lämningar har typbestämts och antikvarisk status har föreslagits. Schakten har fyllts igen efter avslutad fältarbete. Där väg 939 löper genom höggravfältet L1983:3833 har samtliga synliga gravar inom vägområdet karterats.

Fältarbetet utfördes den 10 september–7 oktober 2020. Utredningen utfördes efter beslut från Länsstyrelsen i Södermanlands län. Trafikverket bekostade utredningen.

- Inom **delområde 1** påträffades två härdar, i samma schakt med ett mellanrum mindre än 1 meter. En härd är ¹⁴C-daterad till förromersk järnålder, 358–104 f.Kr. Inrapporterad som L2021:1068.
- Inget av antikvariskt intresse framkom inom **delområde 2**.
- Inom **delområde 3** påträffades en stensättning (A1293) belägen på åsens östligaste del, öster om väg 939. Bör ses i sammanhang med höggravfältet L1983:3833. Inrapporterad som L2021:1070.
- Inom **delområde 4** karterades (vad som bedöms vara) en mycket skadad gravhög (A2007). Västra delen av höggravfältet L1983:3833 får därmed en något nordligare utbredning.
- Inom **delområde 5** påträffades en ensamliggande mörkfärgning av oklar typ. Ej inrapporterad till Kulturmiljöregistret (KMR).

Bakgrund

Ärendet

En ny gång- och cykelväg planeras längs väg 900 mellan Gröndal och Hällbybrunn samt längs väg 939 mellan Tumbo och Kvicksund i Eskilstuna kommun, Södermanland. Vid en arkeologisk utredning etapp 1, beställd av Trafikverket 2016, pekades ett flertal möjliga boplatsslägen (objekt) ut (Sabel 2017). Under 2020 beställde Trafikverket en arkeologisk utredning etapp 2 för fyra av de möjliga boplatsslägena samt för ytor belägna inom fornlämningsområdet till ett av Södermanlands största höggravfält, Prästgårdsgravfältet (L1983:3833), genom vilken väg 939 löper.

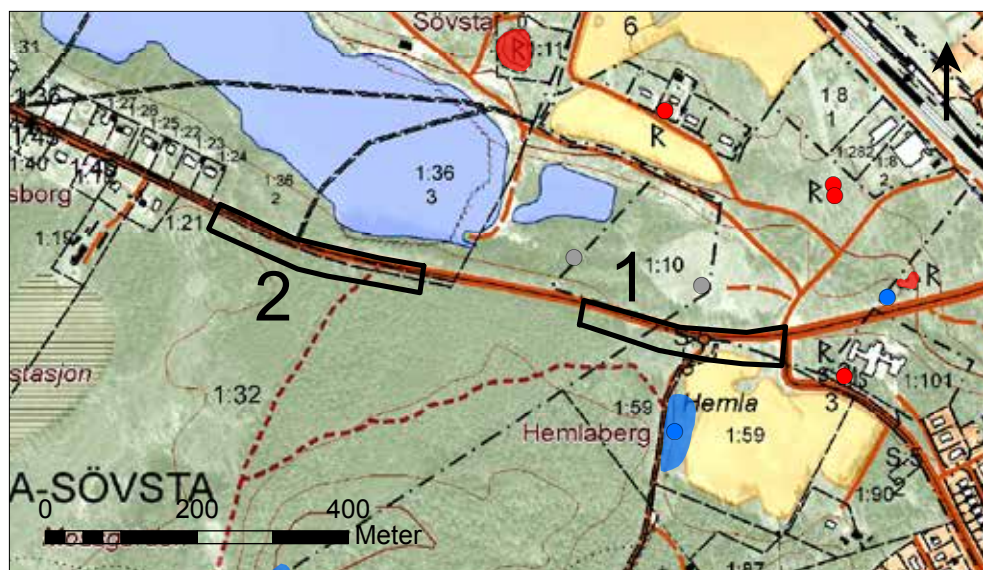
Uppdraget omfattade utredningsgrävning inom de utpekade boplatsslägena och de aktuella fornlämningsområdena samt en kartering av de synliga gravarna vid höggravfältet som ligger inom vägarbetsområdet. Syftet var att ta reda på om fornlämningar skulle beröras av arbetsföretaget samt att beskriva dessa. Konstaterade fornlämningar skulle om möjligt även avgränsas inom ramen för utredningen. Utredningens resultat skulle utgöra ett underlag för Länsstyrelsens och Trafikverkets fortsatta handläggning och planering.

Länsstyrelsen i Södermanlands län tilldelade Stiftelsen Kulturmiljövård (KM) uppdraget på direktval. Länsstyrelsens beslut fattades med stöd av 2 kap. 11 § Kulturmiljölagen. Utredningen bekostades av Trafikverket.

Utredningsområdet

Utredningsområdet bestod av fem delområden. Dessa var fördelade på två delområden längs väg 900 vid Hällbybrunn (nr 1–2) och tre delområden längs väg 939 mellan Tumbo och Kvicksund (nr 3–5) (figur 2–3). Tillsammans uppgick utredningsområdena till cirka 66 400 m².

Delområde 1 bestod av ett boplatssläge i sandig slyskog samt sandig åkermark, omkring 40 meter över havet. Delområdet var cirka 10 450 m² stort. Av detta utgick 5 500 m² på grund av nedgrävda ledningar (VA, fiber, el, tele) samt väg 939. Benämns objekt 1 i föregående utredningsrapport (Sabel 2017).

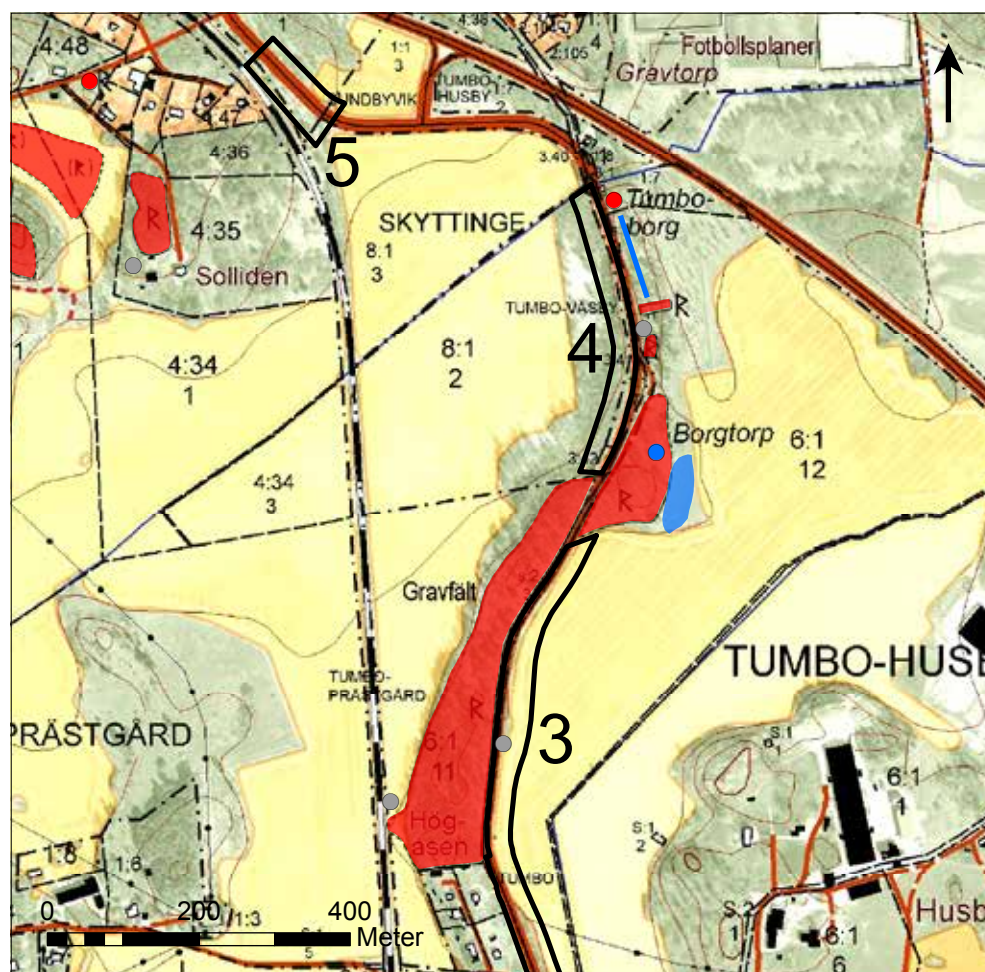
Figur 2. Delområde 1 och 2 längs väg 900. Kartan är kompletterad med registrerade lämningar ur Kulturmiljöregistret (KMR). Rött = fornlämning, blått = övrig kulturhistorisk lämning. Utdrag ur Fastighetskartan. Skala 1:10 000.

Delområde 2 bestod av ett boplatsläge i sandig tallskog, omkring 40 meter över havet. Delområdet var cirka 10 500 m² stort varav cirka 5 000 m² utgick på grund av nedgrävda ledningar och vägar. Benämns objekt 2 i föregående utredningsrapport (Sabel 2017).

Delområde 3 bestod dels av delar av ett boplatsläge, dels av fornlämningsområde till gravfält L1983:3833. Delområdet uppgick till cirka 25 750 m². Av denna yta utgick cirka 9 300 m² som bestod av väg 900, vägslänt och vägdike. Åkermarken var belägen 5–10 meter över havet. Undergrunden bestod av gracial och postglacial lera. Del av objekt 14 (Sabel 2017).

Delområde 4 bestod av fornlämningsområdena till gravfält L1983:3833, stensättning L1983:4201, vallanläggning L1983:4117, färdväg L1983:4118 och torplämning L1983:4738. Delområdet uppgick till cirka 12 300 m². Av denna yta utgick cirka 3 700 m², som bestod av vägslänt (ställvis brant). Delområdet var bevuxet med träd och sly. Delar av området var kraftigt påverkat av vatten vilket syntes både i växlighet och som torvbildning i sökschakten. Undergrunden bestod av isälvsediment, gyttejlera och kärrtorv. Höjden över havet varierade mellan 5 och 15 meter.

Delområde 5 bestod av den sydvästra delen av ett boplatsläge beläget omkring 10 meter över havet. Det uppgick till cirka 3 700 m². Platsen utgjordes av ett trädbevuxet område mellan väg 939 och järnväg. Cirka 900 m² utgick på grund av nedgrävda ledningar, vägslänt och vägdike. Undergrunden bestod av glacial lera. Området norr om landsvägen undantogs. Del av objekt 12 (Sabel 2017).

Figur 3. Delområde 3, 4 och 5 längs väg 939. Kartan är kompletterad med registrerade lämningar ur Kulturmiljöregistret (KMR). Rött = fornlämning, blått = övrig kulturhistorisk lämning, grått = ingen antikvarisk bedömning. Utdrag ur Fastighetskartan. Skala 1:10 000.

Fornlämningsmiljö

De fem delområdena ligger på eller intill den rullstensåsen som sträcker sig från Hällbybrunn i söder till Fagersta i norr. Rullstensåsen har flera lokala namn och här kallas den för Tumbo- respektive Hällbyåsen. Delar av Tumbo socken med Tumboåsen ingår i riksintresseområde D3 med motiveringen att området utgjort ett lokalt centrum under järnålder och medeltid. Om detta vittnar bland annat två stora höggravfält med uppemot åttahundra synliga gravar, ortnamnen Tumbo (Tuna-bo) och Husby samt Tumbos romanska kyrka (Bergquist m.fl. 2014).

Den kända fornlämningsmiljön i närområdet till delområde 1 och 2 består av en lägenhetsbebyggelse i form av en torplämning, ett borttaget gränsmärke, en milstolpe i gjutjärn samt en stensättning som undersöktes och borttogs på 1960-talet. Fornlämningsmiljön kring delområde 3 och 4 domineras av höggravfältet med cirka 270 högar och 210 stensättningar belägna på åsen. På åschrönet öster om delområde 4:s norra halva finns även en stensättning, en vallanläggning, en färdväg och en torplämning. Cirka 200 meter väster om delområde 5 finns en hög, två gravfält och en boplats.

Metod och genomförande

Sökschakt grävdes med grävmaskin. Schakten var mellan 5 och 15 meter långa och en till två skopbredder breda (1,6–3 meter). Schaktdjupet var generellt 0,25–0,40 meter med enstaka schaktdjup på drygt 1 meter. Schakt med dubbla skopbredder grävdes främst inom delområde 3 där det fanns möjlighet att välja placering. I övriga delområden har schakt placerats där det var möjligt utifrån befintliga träd och annan växtlighet. Sammanlagt sökschaktades drygt 2 160 m² fördelade på 126 schakt. Detta motsvarar 3% av hela utredningsområdet. Undantags de ytor som inte var tillgängliga ökar den sökschaktade delen till 5%.

Schakten mättes in med RTK-GPS. Noggrannheten påverkades av större eller många träd. Schakten dokumenterades med beskrivning. Framkomna anläggningar dokumenterades i plan. Efter samråd med Länsstyrelsen undersöktes två härdar inom delområde 1. Härdarna undersöktes till hälften med skårslev, beskrevs och fotograferades. Kol insamlades för datering. Inom delområde 5 undersöktes en mörkfärgning i syfte att fastställa om det rörde sig om en anläggning eller ej.

Utbredningen av en nypåträffad stensättning öster om gravfält L1983:3833 och väg 939 rensades fram med handredskap och dokumenterades med inmätning, beskrivning och fotografi.

Samtliga schakt återfylldes och markytan återställdes. Inom delområde 3 utfördes detta extra noggrant.

Samtliga ovan mark synliga gravar inom gravfält L1983:3833 som berördes av gång- och cykelvägens arbetsområde vid passagen (där väg 939 löper genom höggravfältet) karterades med RTK-GPS samt beskrevs kortfattat i text.

Ett kolprov har vedartsanalyserats av Erik Danielsson, Vedlab, och ¹⁴C-analyserades av Tandemlaboratoriet, Uppsala universitet.

Utredningsresultat

Av de berörda fyra objekt som i föregående utredning bedömts som bra boplatslägen och därmed möjliga fornlämningar har samtliga avförts – *dock endast inom vägarbetsområdet*. Inom boplatsläget i delområde 1 påträffades två härdar. Dessa undersöktes inom ramen för utredningen och antikvarisk bedömning är *ingen antikvarisk bedömning*.

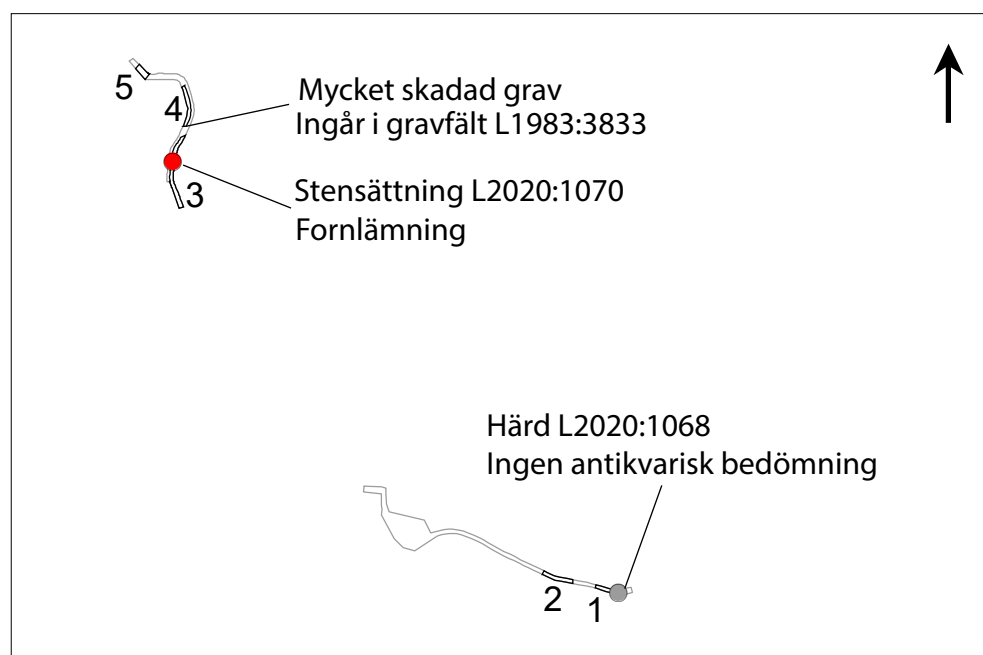
Inom delområde 3 och 4 påträffades en stensättning och en mycket skadad hög. Båda har antikvarisk bedömning *fornlämning*. Den skadade högen utgör den allra nordligaste delen av höggravfältets västra del.

Sammanlagt karterades 58 gravar inom vägarbetsområdet där väg 900 passerar genom höggravfältet.

Inom delområde 2 och 5 framkom inget av antikvariskt intresse.

Tabell 1. Utredningens resultat.

DO	Lämningsnr	Lämningsstyp	Antikvarisk bedömning	Beskrivning/Kommentar
1	L2021:1068	Härd	Ingen antikvarisk bedömning	Härd A231, 0,60×0,60×0,08 m. Sotig sand med rikt inslag av kol samt tre skärvstenar. Härd A240, 0,45×0,30×0,12 m. Sotig sand med rikt inslag av kol. Undersökta och borttagna.
3	L2021:1070	Grav	Fornlämning	Stensättning A1293, 7,5×6,5×0,5 m. Rundad med lätt välvd form. Stenpackning (4×4 m) synlig i ytan (stenstorlek 0,3–0,4 m i diam). Placerad delvis i östvärd slänt. Troligen lätt utkalvad åt öster.
4	L1983:3833	Grav	Fornlämning	Möjlig hög A2007, 8,5×4,0×0,4 m. Kraftigt skadad av väg. Rundad form i västra (bevarade) delen.
5	–	–	–	0,60×0,35 m stor och 0,05 m djup mörkfärgning. Fyllning av sotig mörkgrå silt med enstaka förekomst av kol samt en mindre skärvsten (0,07 m i diam).

Figur 4. Schematisk plan över nypåträffade lämningar inom vägarbetsområdet. Skala 1:70 000.

Delområde 1

I schakt 227 framkom två härdar. Avståndet mellan härdarna var mindre än 1 meter. Registrerat som L2021:1068 i Kulturmiljöregistret.

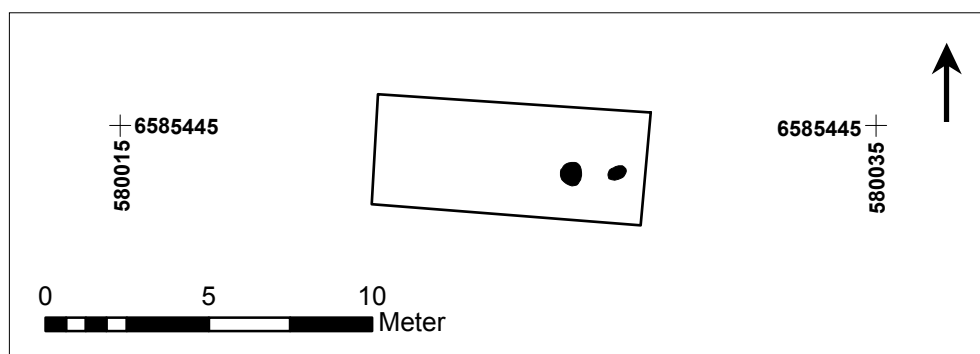
Härdar

Lämningstyp	Antal	Undersökt 50%	Antikvarisk bedömning
Härd	2	2	Ingen antikvarisk bedömning

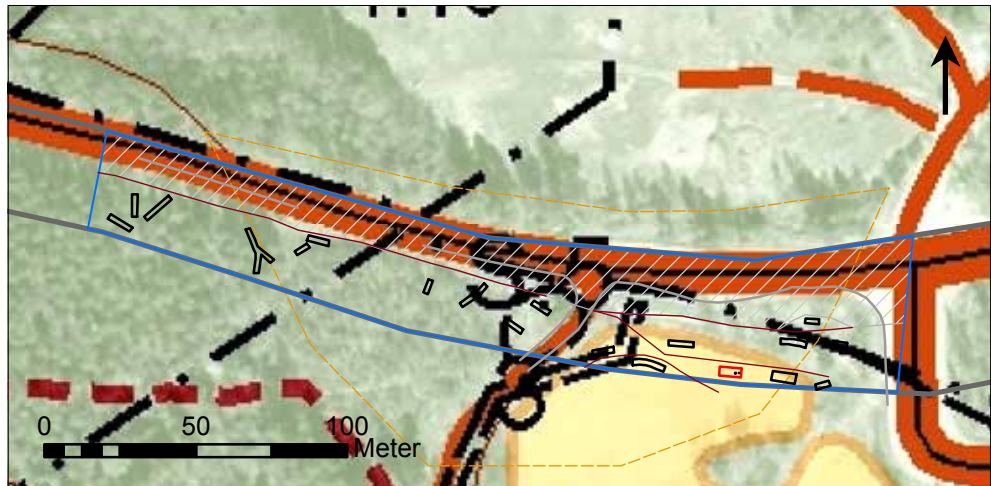
A231 var 0,60 × 0,60 meter stor och 0,18 meter djup. Fyllningen bestod av sotig svart sand med rikt inslag av kol samt tre skärvstenar. Härden har ¹⁴C-daterats på träkol från tall till förromersk järnålder, 358–104 f.Kr. A240 var 0,45 × 0,30 meter stor och 0,12 meter djup. Fyllningen bestod av sotig svart sand med inslag av kol.

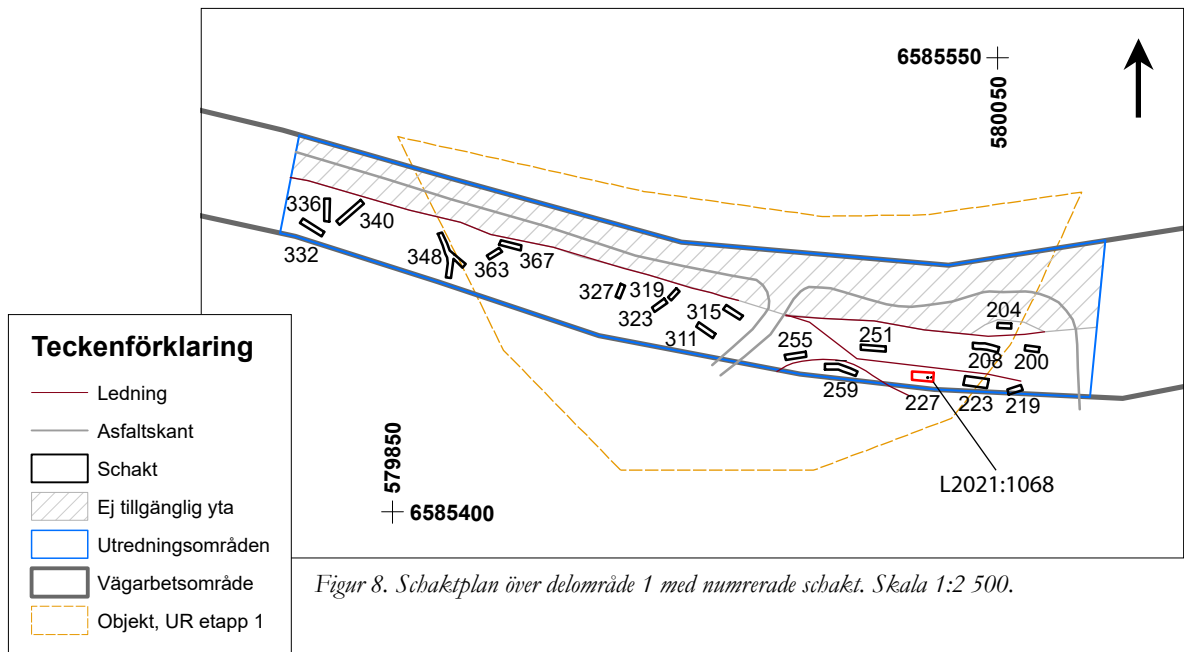
Figur 5. Plan- och sektionfoto över härdarna A231 till vänster och A240 till höger.

Figur 6. Anläggningsplan. Skala 1:200.

Figur 7. Schaktplan över delområde 1 med Fastighetskartan. Skala 1:2 500.

Figur 8. Schaktplan över delområde 1 med numrerade schakt. Skala 1:2 500.

Figur 9. Schakt 227 med de två framkomna bärdarna. Foto från öster.

Figur 10. Ett flertal ledningar är nedgrävda längs väg 900.

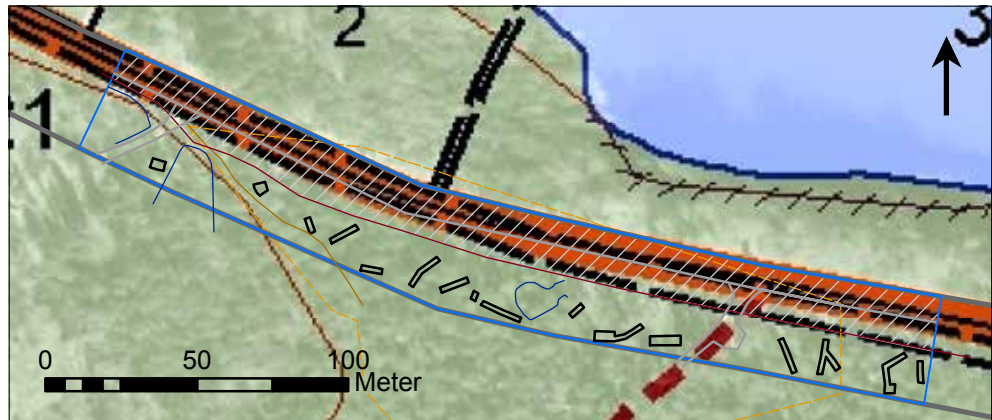
Figur 11. Schakt 327. Foto från norr.

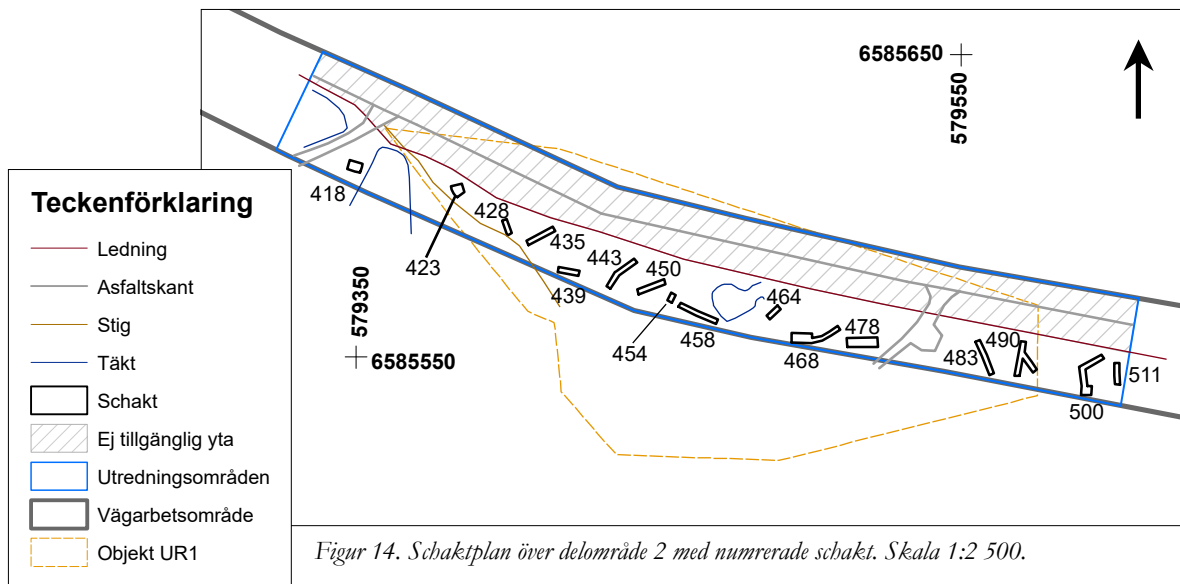
Figur 12. Samtliga schakt lades igen efter dokumentation.

Delområde 2

Inget av antikvariskt intresse framkom.

Figur 13. Schaktplan över delområde 2 med Fastighetskartan. Skala 1:2 500.

Figur 14. Schaktplan över delområde 2 med numrerade schakt. Skala 1:2 500.

Figur 15. Arbets- och miljöbild från delområde 2.

Delområde 3

En stensättning (A1293) påträffades på åskanten öster om väg 939. Stensättningen är registrerad som L2020:1070 i Kulturmiljöregistret men bör ses i sammanhang med höggravfältet på andra sidan vägen.

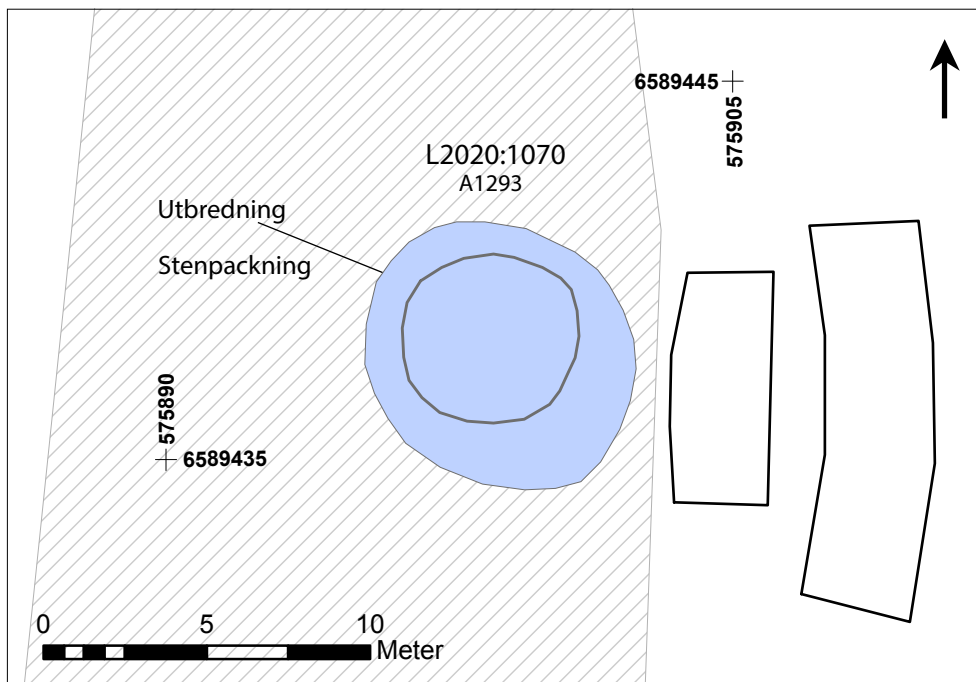
Stensättning

Lämningsstyp	Antal	Antikvarisk bedömning
Stensättning	1	Fornlämning

Stensättningen är $7,5 \times 6,5$ meter stor och 0,5 meter hög. Rundad med lätt välv form samt med stenpackning synlig i ytan. Stenpackningen är 4×4 meter stor med stenstorlek 0,3–0,4 meter i diameter. Graven är placerad i östvänd slänt. Östra delen är troligen lätt utkalvad.

Figur 16. Den nypåträffade graven A1293 registrerad som L2020:1070 i Kulturmiljöregistret (KMR).

Figur 17. Anläggningsplan. Skala 1:200.

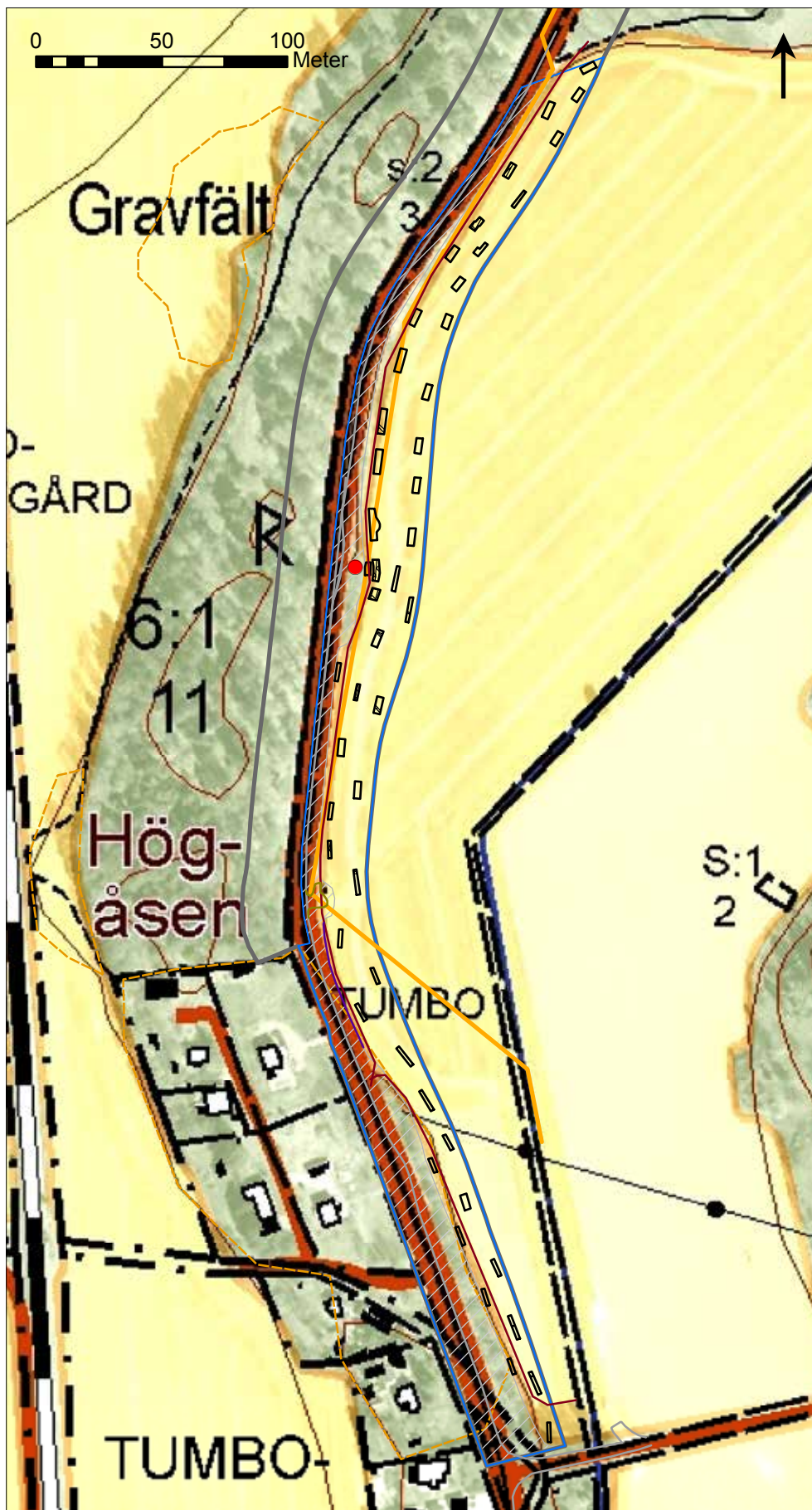
Figur 18. Detalj över gravens begränsning åt nordöst.

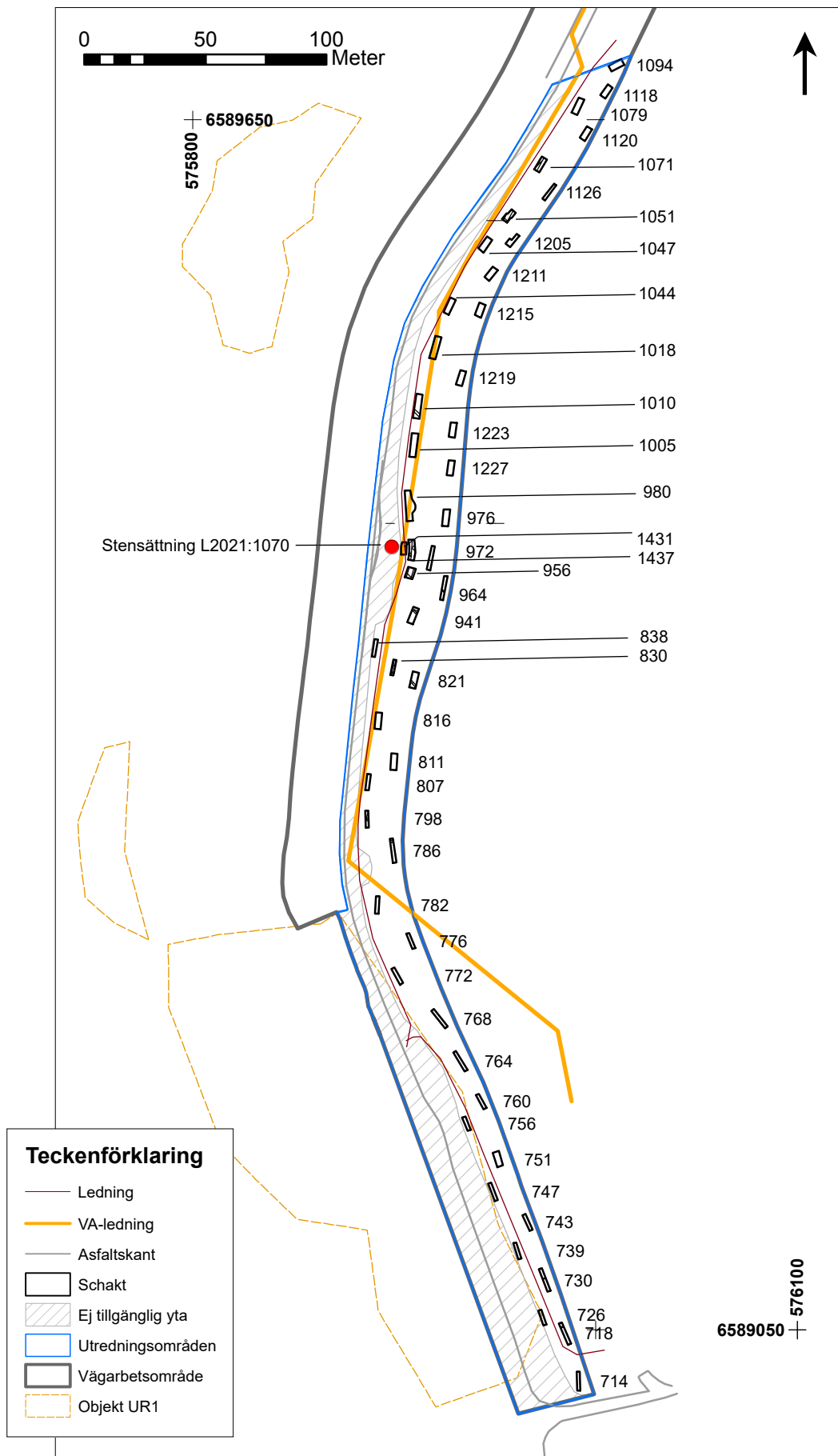
Figur 19. Stensättningen ansas som en förhöjning mellan parkeringsskylten och den stora eken.

Figur 20. Höggravfältet L1983:3833 till vänster, väg 939 och vägsälanten ner mot åkermarken. Graven är belägen till höger om parkeringsskylten bakom den stora eken.

Figur 21. Schaktplan över delområde 3 med Fastighetskartan. Ny fornlämning L2021:1070 markerad som röd punkt. Skala 1:2 500.

Figur 22. Schaktplan över delområde 3 med numererade schakt. Skala 1:2 500.

Delområde 4

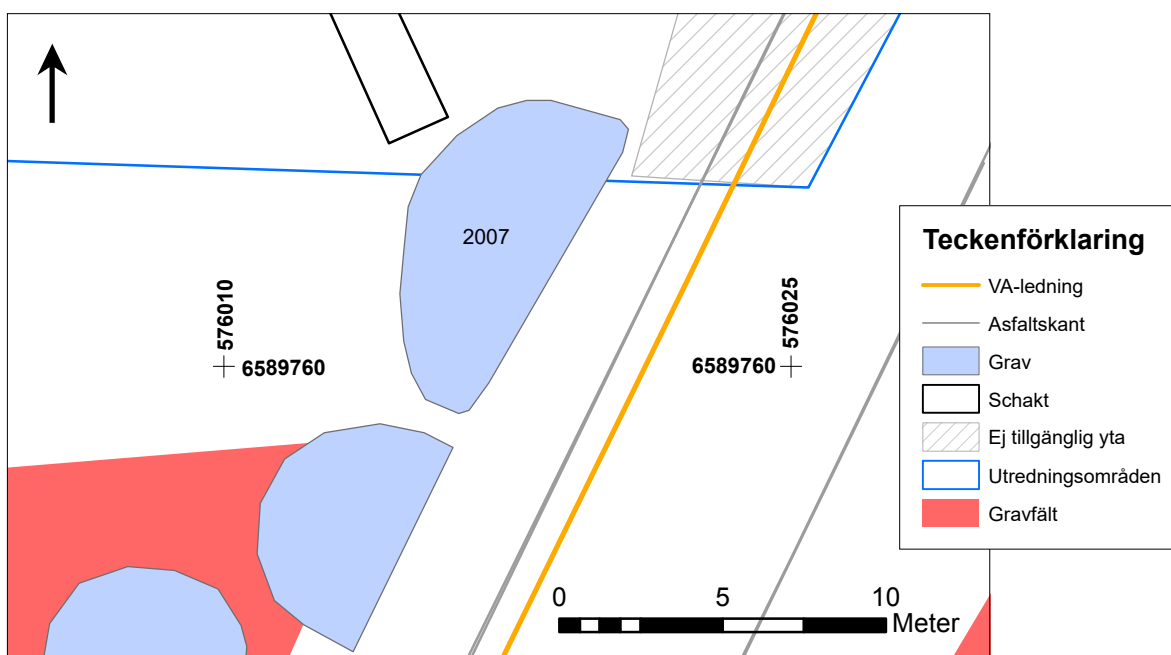
En kraftigt skadad hög (A2007) har karterats. Högen är $8,5 \times 4$ meter stor (halverad av vägen) och 0,5 meter hög, flack med svagt rundad profil. Höggravfältets västra utbredning får därmed en något nordligare utbredning.

Figur 23. Två mycket kraftigt skadade högar, hög A2007 till höger framför tallen. Foto från öster.

Figur 24. Samma anläggningar som ovan. Foto från söder.

Figur 25. Anläggningsplan. Skala 1:200.

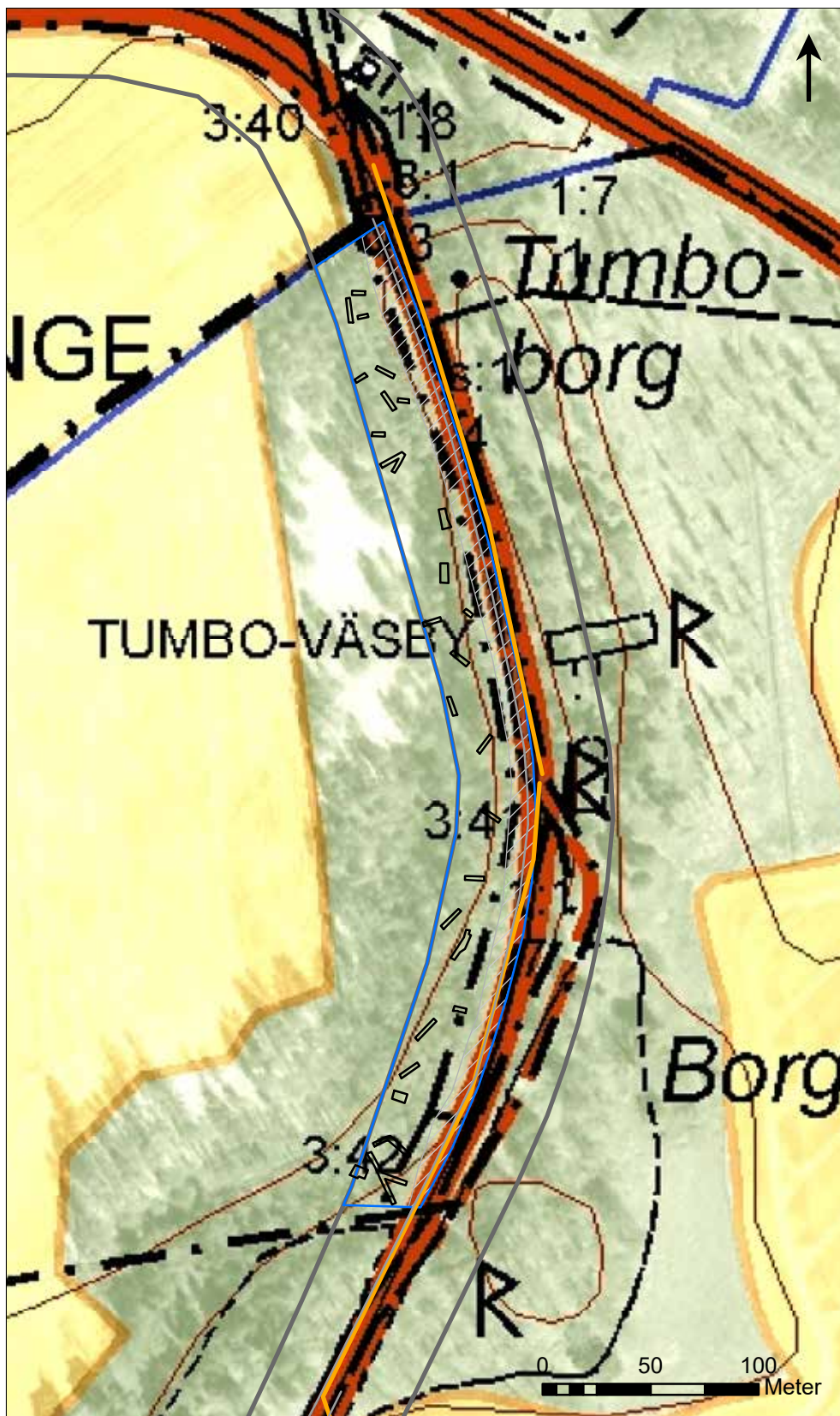
Figur 26. Arbetsbild. Schakt 2063.

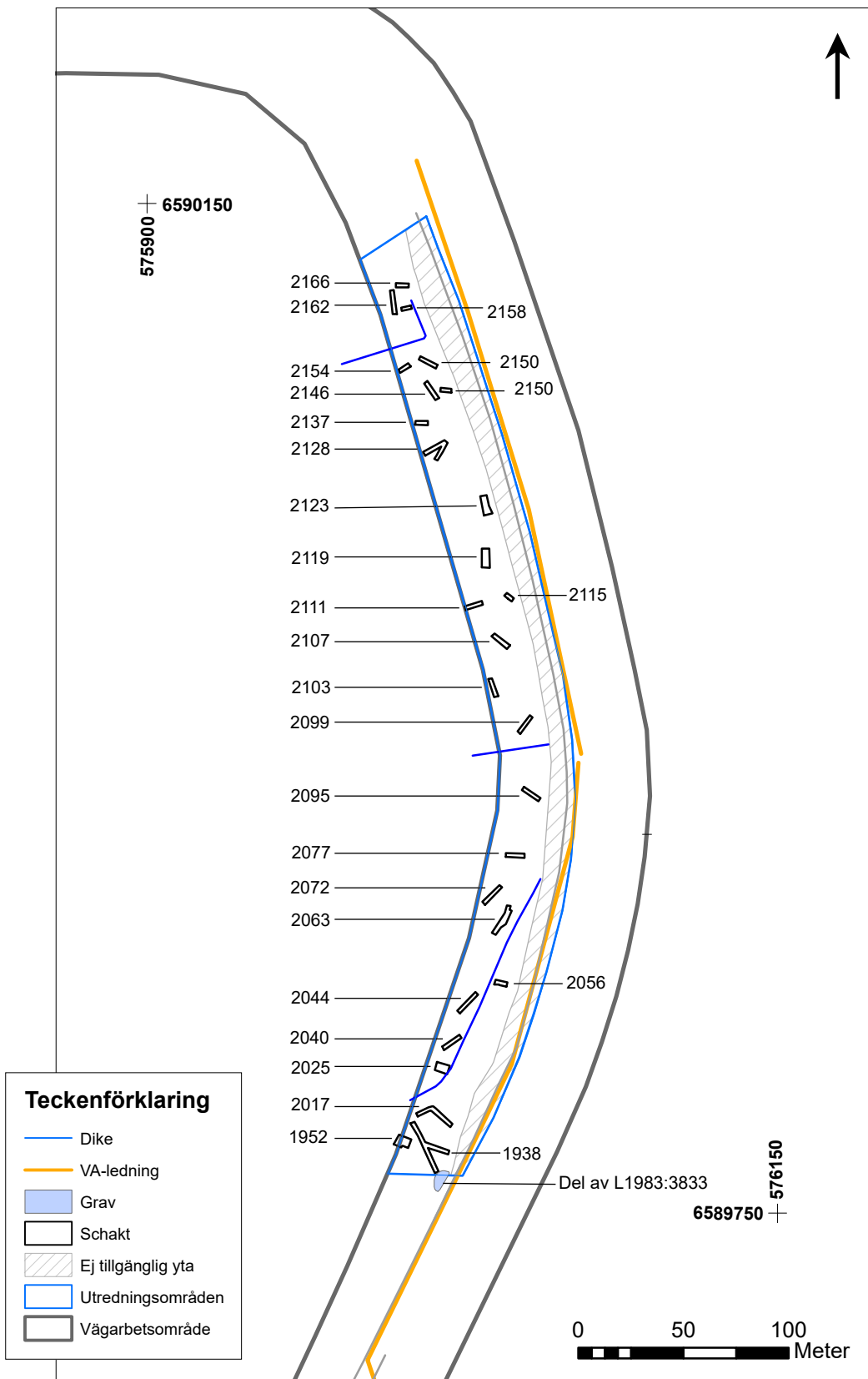
Figur 27. Schakt 2044.

Figur 28. Arbetsbild. Schakt 2162.

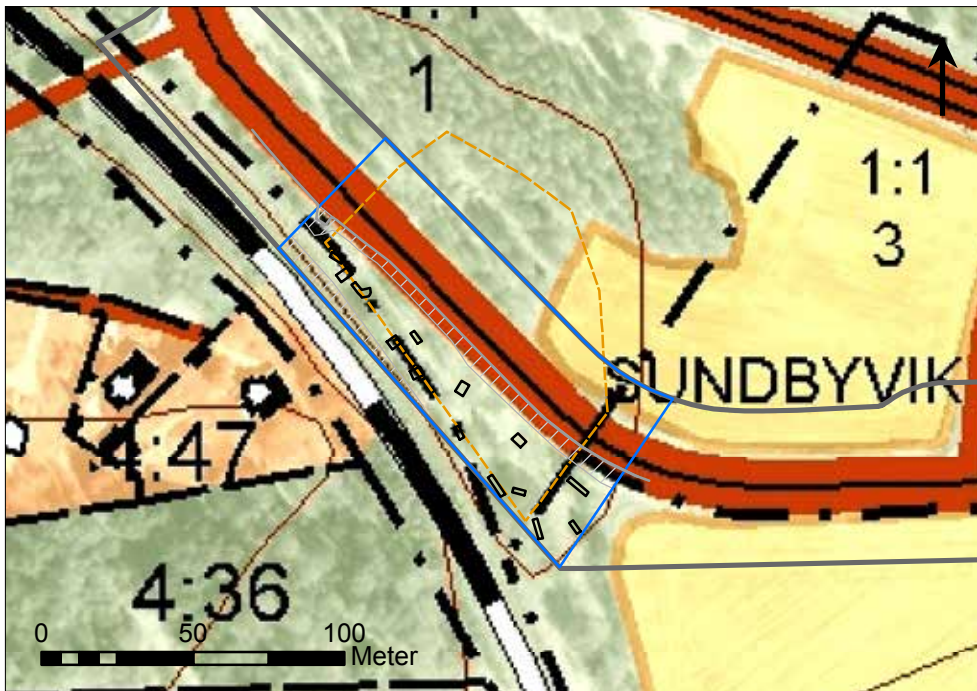
Figur 29. Schaktplan över delområde 4 med Fastighetskartan. Skala 1:3 000.

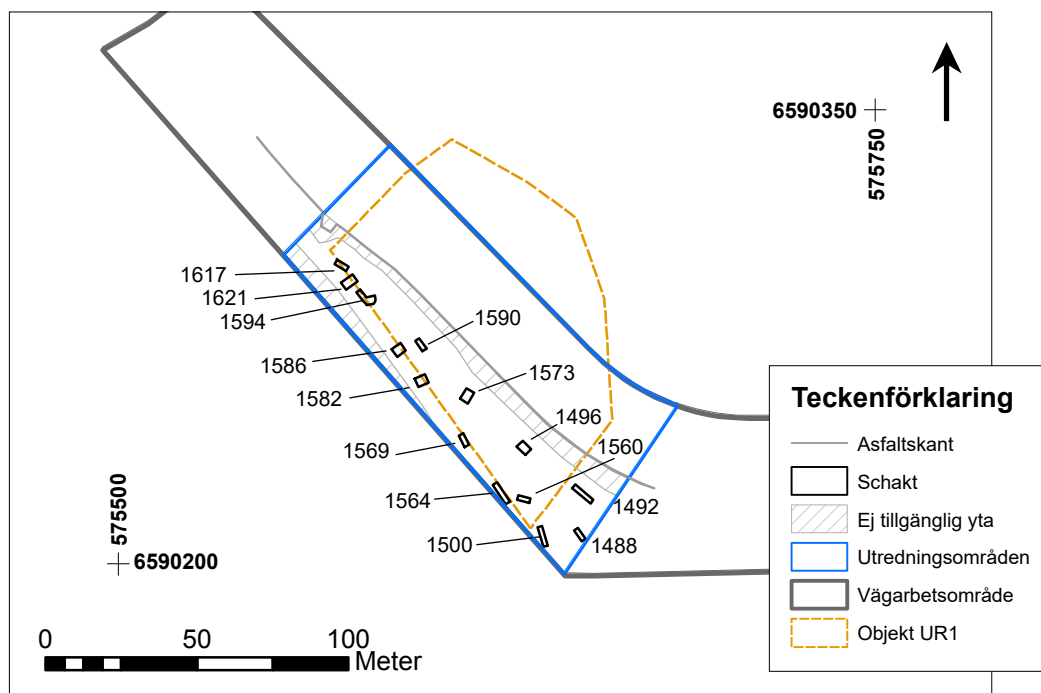
Figur 30. Schaktplan över delområde 4 med numrerade schakt. Skala 1:3 000.

Delområde 5

En mörkfärgning, 0,60 × 0,35 meter stor och 0,05 meter djup, påträffades. Formen var oregelbunden i plan, profilen flack. Fyllning av sotig silt med inslag av kol samt en liten skärvsten (0,07 meter i diameter). Mörkfärgningen skulle kunna vara de allra sista resterna efter en härd men detta har inte kunnat bekräftas. Den är, i samråd med Länsstyrelsen, inte inrapporterad till Kulturmiljöregistret.

Figur 31. Schaktplan över delområde 5 med Fastighetskartan. Utredningsområdet norr om landsvägen undantogs. Skala 1:2 500.

Figur 32. Schaktplan över delområde 5 med nummerade schakt. Utredningsområdet norr om landsvägen undantogs. Skala 1:2 500.

Figur 33. Schakt 1500.

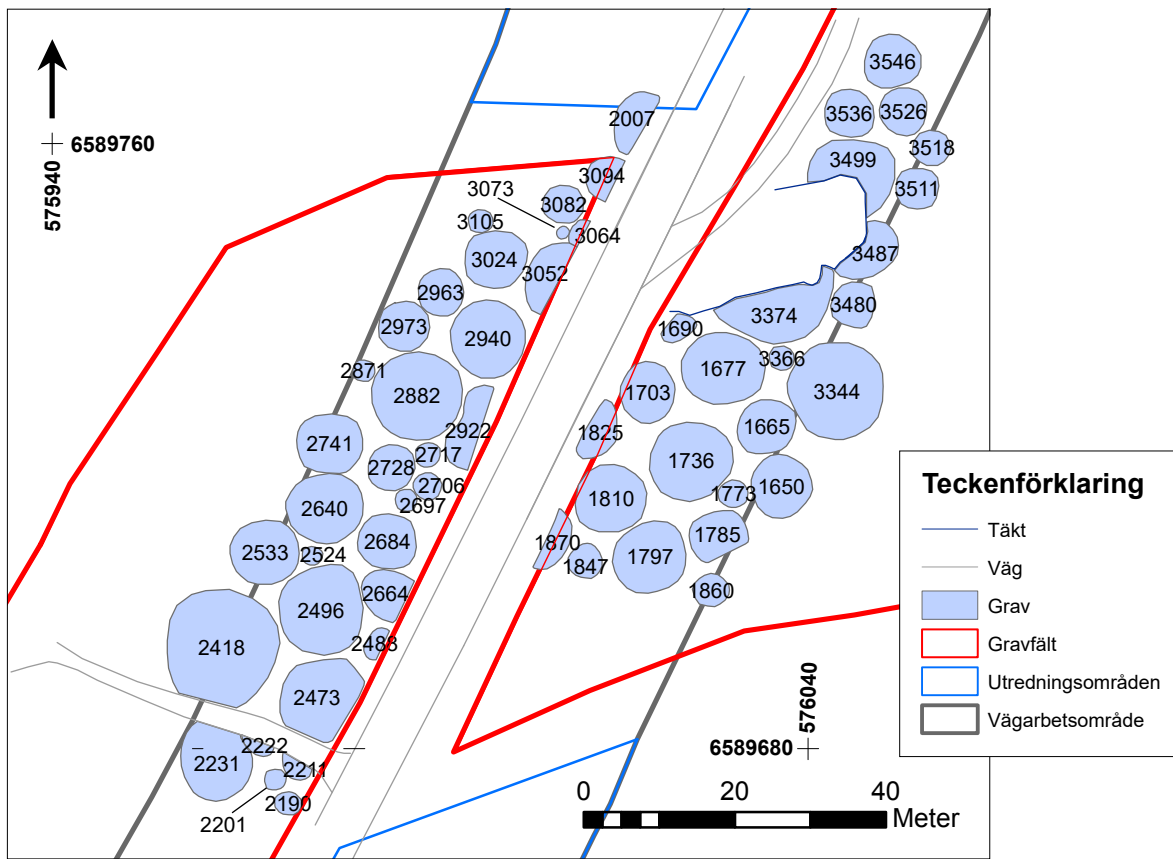

Figur 34. Schakt 1586.

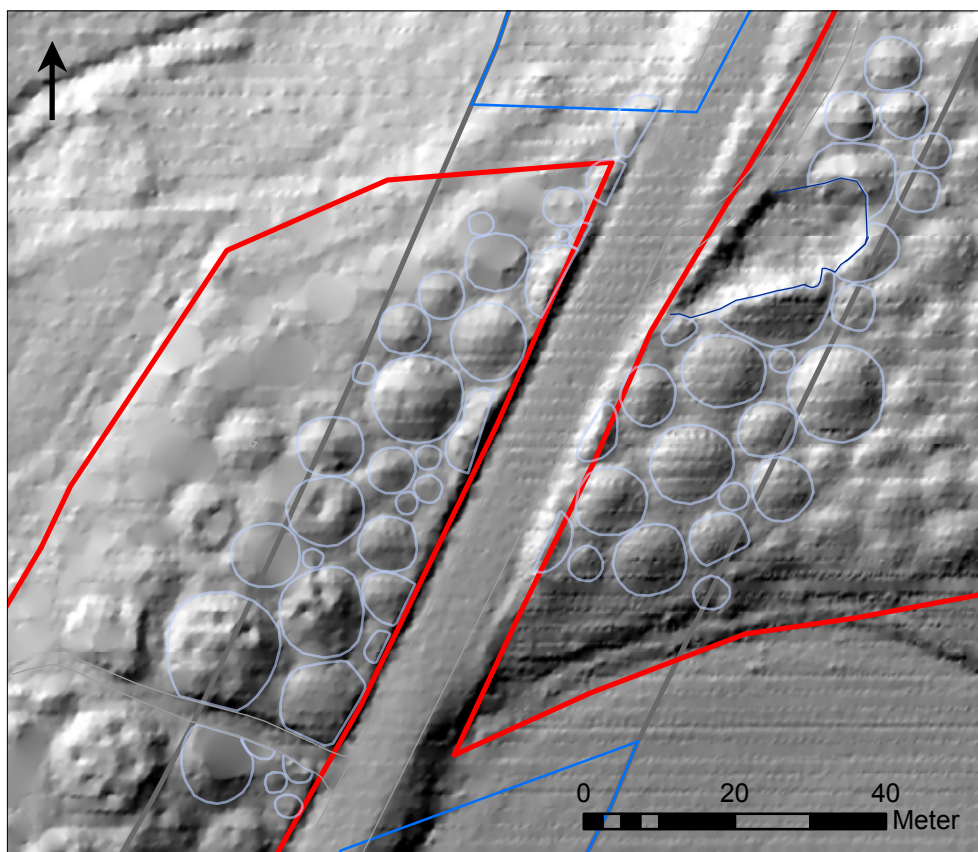

Figur 35. Schakt 1590.

Kartering

Figur 36. Plan över samtliga gravar inom arbetsområdet där länsvägen löper genom gravfältet. Skala 1:1 000.

Figur 37. Plan över samtliga gravar inom arbetsområdet där länsvägen löper igenom gravfältet. Bakgrund terrängskuggning. Skala 1:1 000.

Utvärdering

Utredningen har identifierat två nya lämningar samt justerat den nordliga utbredningen av det sedan länge kända höggravfältet L1983:3833. Det är ett mindre omfattande resultat än förväntat. Utifrån den kända och mycket påtagliga synliga fornlämningsmiljön utmed Tumboåsen, främst i höjd med höggravfältet, förväntades boplatslämningar i någon form. Trots en jämn och förhållandevis tät förekomst av sökschakt påträffades inte en enda boplatslämning. En möjlig förklaring kanske kan sökas i det utdikade vattendrag som rinner genom åkermarken, öster om delområde 3. Vid yngre järnålderns början var detta en mindre sjö (SGU). Kanske har angränsande mark varit av strandängskaraktär och därför mer lämpligt för bete än boende. Kanske mer lämplig boplatssmark finns på eller väster om åsen.

Referenser

- Bergquist, U., Damell, D., Larsson, A., Lindström, H. & Schortz, K. 2014. *Tumbo och andra maktcentra. Studier i Västra Mälardalens och Hjälmareområdets järnålder och tidiga medeltid.*
- Sabel, E. 2107. *Gång- och cykelväg på Tumboåsen.* Arkeologisk utredning etapp 1. Fornlämning Tumbo 48:1 m.fl. Tumbo och Torshälla socknar. Eskilstuna kommun. Södermanlands län. Södermanland. Stiftelsen Kulturmiljövård rapport 2017:5.

Tekniska och administrativa uppgifter

<i>Stiftelsen Kulturmiljövård projektnr:</i>	KM20056
<i>Länsstyrelsen dnr, beslutsdatum:</i>	431-2119-2020, 2020-04-29
<i>Kulturmiljöregistret uppdragsnr:</i>	202000655
<i>Typ av undersökning:</i>	Arkeologisk utredning etapp 2
<i>Undersökningsperiod:</i>	10–29 september och 7 oktober 2020
<i>Exploateringsyta:</i>	Cirka 66 400 m ²
<i>Personal:</i>	Maud Emanuelsson (projektledare) Mattias Frisk
<i>Landskap:</i>	Södermanland
<i>Län:</i>	Södermanland
<i>Kommun:</i>	Eskilstuna
<i>Socken:</i>	Torshälla och Tumbo
<i>Fastighet:</i>	Torlunda 1:59, Torshälla-Sövsta 1:32, Tumbo-Husby 6:1 och Skyttinge 8:1
<i>Fornlämning:</i>	–
<i>Koordinatsystem:</i>	Sweref 99 TM
<i>Koordinater:</i>	DO1: X66585491/Y579814 (SV hörnet av UO) DO2: X6585617/Y579322 DO3: X6589007/Y575961 DO4: X6589765/Y575995 DO5: X6590302/Y575554
<i>Höjdsystem:</i>	RH 2000
<i>Inmätningssystem:</i>	RTK-GPS
<i>Dokumentationshandlingar:</i>	Inga dokumentationshandlingar utöver denna rapport.
<i>Fynd:</i>	Inga fynd påträffades.

Bilaga 1. Schakttabell

Schakt	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Beskrivning	Delområde
200	4,4	1,6	0,7	Ca 0,1 m förna följt av 0,30–0,50 m påförd grusig sand. Undergrund sand.	1
204	4,5	1,6	0,5	Ca 0,10 m förna följt av 0,3 m påförd grusig sand. Undergrund sand. Störning i norra delen med inslag av plastpåse.	1
208	9,2	1,6	1,05	Ca 0,10 m förna följt av 0,7 m påförd grusig sand. Undergrund sand.	1
219	4,5	1,6	0,6–0,85	Ca 0,1 m förna följt av 0,4 m grusig sand. Undergrund sand.	1
223	7,9	3,0	0,4–0,6	Ca 0,15 m förna följt av 0,25 m grusig matjord. Undergrund sand. Ställvis ett tunt sotigt och flammigt lager mellan matjord och undergrund. Åkermark.	1
227	7,3	3,0	0,3–0,5	Ca 0,1 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund sand. Två härdar: A231 och A240. Åkermark.	1
251	8,3	1,6	0,5	Ca 0,1 m förna följt av 0,25 m matjord. Undergrund sand och lera. Åkermark.	1
255	7,0	1,6	0,3–0,5	Ca 0,1 m förna följt av 0,25 m matjord. Undergrund sand. Åkermark.	1
259	11,3	1,6	0,35	Ca 0,1 m förna följt av 0,3 m matjord. Undergrund sand och lera. Åkermark.	1
311	6,8	1,6	0,3–0,5	Ca 0,15 m förna följt av sand. Slyskog.	1
315	6,4	1,6	0,4	Ca 0,15 m förna följt av sand. Slyskog.	1
319	4,0	1,6	0,25	Ca 0,15 m förna följt av sand. Slyskog.	1
323	5,0	1,6	0,3	Ca 0,15 m förna följt av sand. Slyskog.	1
327	4,6	1,6	0,3	Ca 0,1 m förna följt av sand. Slyskog.	1
332	8,4	1,6	0,4	Ca 0,15 m förna följt av sand. Slyskog.	1
336	7,5	1,6	0,2–0,4	Ca 0,15 m förna följt av sand. Slyskog.	1
340	10,5	1,6	0,45	Ca 0,15 m förna följt av sand. Tallskog.	1
348	13,4	1,6	0,3	Ca 0,15 m förna följt av sand. Tallskog.	1
363	4,8	1,6	0,2–0,3	Ca 0,1 m förna följt av sand. Tallskog.	1
367	7,5	1,6	0,2	Ca 0,15 m förna följt av sand. Slyskog.	1
418	4,6	3,0	0,3	Ca 0,10 m förna följt av sandig morän. Täktskadad tallskog.	2
423	3,7	3,0	0,4–0,5	Ca 0,1 m förna följt av sand. Tallskog.	2
428	5,0	1,6	0,4	Ca 0,1 m förna följt av sand. Tallskog.	2
435	9,8	1,6	0,3–0,4	Ca 0,1 m förna följt av sand. Tallskog.	2
439	7,0	1,6	0,3	Ca 0,1 m förna följt av sand. Tallskog.	2
443	13,0	1,6	0,3–0,45	Ca 0,1 m förna följt av sand. Tallskog.	2
450	9,5	1,6	0,3	Ca 0,1 m förna följt av sand. Tallskog.	2
454	2,7	1,6	0,2–0,3	Ca 0,1 m förna följt av sand. Tallskog.	2
458	15,0	1,6	0,3–0,5	Ca 0,1 m förna följt av sand. Tallskog.	2
464	5,0	1,6	0,35	Ca 0,1 m förna följt av sand. Viss förekomst av sten och mindre block (0,1–0,4 m i diam) samt två större block (0,6 m i diam). Tallskog.	2
468	17,4	1,6–3,0	0,4	Ca 0,1 m förna följt av sand med visst inslag av mindre stenblock (0,2–0,4 m i diam). Tallskog.	2
478	10,2	3,0	0,3–0,4	Ca 0,2 m förna följt av sand. Tallskog.	2
483	12,0	1,6	0,2–0,4	Ca 0,1 m förna följt av sand. Djupschakt (4,0×1,6×0,8 m). Tallskog.	2
490	11,7 resp 7,20	1,6	0,25	Ca 0,1 m förna följt av sand med inslag av sten (0,05–0,15 m i diam). Tallskog.	2
500	17,7	1,6–3,3	0,3	Ca 0,1 m förna följt av sand. Två block (ca 1,0 m i diam). Tallskog.	2
511	7,1	1,6	0,2–0,4	Ca 0,1 m förna följt av sand med tre mindre stenblock (0,4 m i diam) och ett större block (1,3 m i diam). Tallskog.	2
714	9,3	1,6	0,3	Förna 0,10 m, följt av 0,2 m tjockt matjordslager. Undergrund lera. Åkermark, åkerdike och slymark.	3
718	11,40	1,6	0,3–0,4	0,1 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund bestod av lera.	3
726	7,80	1,60	0,40–0,50	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
730	12,0	1,6	0,30–0,50	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
739	8,50	1,6	0,5	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
743	8,5	1,6	0,5	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
747	9,2	1,6	0,5	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
751	7,3	3,1	0,5	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3

Schakt	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Beskrivning	Delområde
756	7,2	1,6	0,5	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
760	8,0	1,6	0,5–0,6	0,10 m förna följt av 0,2–0,3 m matjord. Undergrund lera.	3
764	11,0	1,6	0,5	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
768	11,0	1,6	0,4–0,5	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
772	8,5	1,6	0,5	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
776	8,0	1,6	0,5	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
782	8,5	1,6	0,4–0,5	0,10 M förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
786	12,0	1,6	0,5	0,10 m förna följt av 0,20 m matjord. Undergrund lera.	3
798	8,30	1,6	0,5	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera. Störning i stor del av schaktet, sannolikt VA-schakt.	3
807	8,0	1,6	0,4–0,5	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
811	8,0	3,0	0,4–0,5	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
816	8,2	3,0	0,5	0,10 m förna följt av 0,20 m matjord. Undergrund lera.	3
821	8,0	3,2	0,5	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
830	8,0	1,6	0,4–0,5	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera. Störning i del av schaktet, sannolikt VA-schakt.	3
838	9,0	1,6	0,3–0,4	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
941	8,0	1,6	0,3	0,10 m förna följt av 0,10 m matjord. Undergrund lera.	3
956	5,3	4,0	0,4	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Störning i del av schakt, VA-schakt.	3
964	12,0	1,6	0,5	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera. Störning i form av VA-schakt.	3
972	12,0	1,6	0,5	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
976	8,2	3,0	0,5	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
980				0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera. Frostsprängt block i schakt.	3
1005	12,0	3,3	0,4	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
1010	12,0	2,1	0,5	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
1018	11,3	3,0	0,4	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
1044	11,3	3,0	0,4	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
1047	7,0	3,0	0,5	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
1051	6,60	3,0	0,4	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
1071	7,5	3,0	0,4	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera. Störning i form av VA-schakt.	3
1079	8,0	3,2	0,4	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
1094	7,0	3,3	0,4–0,5	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
1118	6,5	3,0	0,3–0,4	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
1120	6,0	3,0	0,5	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
1126	9,5	1,6	0,4	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
1205	7,0	1,6–3,0	0,35–0,45	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
1211	6,5	3,30	0,3–0,4	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
1215	6,5	3,30	0,3–0,4	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
1219	7,5	3,0	0,3–0,4	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
1223	7,30	3,10	0,4	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
1227	7,5	3,3	0,4–0,5	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera.	3
1431	6,0	2,7	0,10	0,10 m förna. Undergrund siit. Östvärd sluttning.	3
1437	10,5	3,0	0,3–0,5	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord. Undergrund lera. Störning i form av VA-schakt. Åkermark.	3
1488	4,5	1,6	0,6	0,10 m förna följt av 0,2–0,3 m påförd sandig grus. Undergrund lera. Igenvuxen bruksväg i slyskog.	5
1492	8,0	1,6	0,3–0,6	0,10 m förna följt av 0,2 m matjord samt 0,2 m påförd grus i södra delen. Undergrund lera. Slyskog.	5
1496	4,0	2,8	1,2	0,10 m förna följt av omrörd matjord och brun lera med inslag av tegelsten. Öppen yta bevuxen med brännässlor och mycket högt gräs.	5
1500	6,5	1,7	0,2–0,35	0,20 m förna följt av lera.	5

Schakt	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Beskrivning	Delområde
1560	4	1,7	0,5	0,20 m förna följt av 0,10 m matjord följt av lera.	5
1564	7,5	1,7	0,5–1,2	0,10 m förna följt av 0,10 m matjord följt av lera och sand.	5
1569	4,2	1,7	1	0,1 m förna följt av 0,1 m matjord följt av lera och block (0,3–0,3 m i diam).	5
1573	4	3	1	0,1 m förna följt av 0,2–0,3 m sand, följt av lera.	5
1582	3,5	3	0,4–0,8	0,1 m förna följt av sand.	5
1586	3,7	3	0,6–0,8	0,1 m förna följt av sand.	5
1590	4	1,7	0,5–0,7	0,1 m förna följt av sand.	5
1594	2,6	1,7–4,0	0,6	0,1 m förna följt av 0,4 m lera, sprängsten och tegelfragment. Därunder lera.	5
1617	4,3	1,7	0,6–1,0	0,1 m förna följt av 0,5 m lera, sprängsten och enstaka tegelfragment. Därunder lera.	5
1621	4,7	3	1,15	0,1 m förna följt av 0,6 m lera, enstaka sprängsten och tegel. Därunder lera.	5
1938	10 och 22	1,7	0,3–0,5	0,15 m förna följt av sand.	4
1952	5	4,5	0,2–0,4	0,15 m förna följt av sand.	4
2017	16	1,6	0,3–0,4	0,15 m förna följt av sand.	4
2025	5	3	0,4–0,5	0,15 m förna följt av lera.	4
2040	8	1,6	0,4	0,15 m förna följt av lera.	4
2044	10	1,6	0,4–0,5	0,15 m förna följt av lera.	4
2056	5	1,6–2,0	0,2–0,4	0,15 m förna följt av lera och sand.	4
2063	12,5	1,6–2,7	0,4	0,15 m förna följt av torv och lera.	4
2072	9,5	1,6	0,4–0,6	0,15 m förna följt av torv och lera.	4
2077	7,5	1,6	0,3–0,6	0,15 m förna följt av lera.	4
2095	8	1,6	0,4–0,5	0,15 m förna följt av sand och lera.	4
2099	8	1,6	0,4–0,5	0,20 m förna följt av lera.	4
2103	7,6	1,6	0,3	0,15 m förna följt av lera.	4
2107	8,5	1,6	0,3	0,15 m förna följt av lera.	4
2111	7	1,6	0,4–0,5	0,15 m förna följt av lera.	4
2115	3,5	1,6	0,35–0,5	0,15 m förna följt av lera.	4
2119	7,5	3	0,4	0,15 m förna följt av lera.	4
2123	7,5	2,5–3,0	0,3–0,4	0,15 m förna följt av lera.	4
2128	9,5	1,6–2,0	0,3–0,4	0,15 m förna följt av lera.	4
2137	4,5	1,6	0,4	0,15 m förna följt av lera.	4
2142	4,3	1,6	0,3–0,4	0,2 m förna följt av lera.	4
2146	8	1,6	0,4–0,5	0,2 m förna följt av lera.	4
2150	7,5	1,6	0,3	0,15 m förna följt av lera.	4
2154	4,7	1,6	0,3–0,4	0,15 m förna följt av lera.	4
2158	4	1,6	0,4–0,5	0,15 m förna följt av sand.	4
2162	9,3	1,6	0,4–0,5	0,15 m förna följt av lera och sand.	4
2166	5	1,6	0,5	0,15 m förna följt av lera och sand.	4

Bilaga 2. Anläggningstabell

Anl	Typ	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Beskrivning/Kommentar
231	Härd	0,60	0,60	0,18	Sotig svart sand med rikt inslag av kol samt tre skärvstenar. Delområde 1.
240	Härd	0,45	0,30	0,12	Sotig svart sand med inslag av kol. Delområde 1.

Bilaga 3. Gravbeskrivningar

Anl	Längd (m)	Bredd (m)	Höjd (m)	Beskrivning
1293	7,5	6,5	0,5	Sannolik gravhög. Rundad med lätt välvd form. Stenpackning (4×4 m) synlig i ytan (stenstorlek 0,3–0,4 m i diam). Placerad delvis i östvärd slänt. Troligen lätt utkalvad åt öster.
1650	8	8	1	Välvd hög med något avplanad topp. En sten synlig i toppen (0,40 m i diam). En ek (0,50 m i diam) växer i högens norra del.
1665	8	7	1,3	Välvd hög med en sten synlig i toppen.
1677	10	9	1,2	Välvd hög med avplanad topp. Fyra stenar synliga i gravens nedre delar och två stenar i dess topp (0,4–0,8 m i diam). Stubbe i toppen.
1690	4	3	0,5	Flack hög, skadad i norr och väster. Block synlig i östra delen (0,80 m i diam).
1703	8	7	1,2	Välvd hög med block i söder och norr (0,8–1,0 m i diam). Skadad i väster.
1736	11	9	1,3	Välvd hög med plan topp. Block i norr (0,80 m i diam).
1762	6,5	6,5	0,5	Flack hög. Skadad i den norra halvan av en kostig. Stigen delar i princip graven. Två stenar är synliga i ytan (ca 0,3 m i diam). En mindre stubbe. Belägen i sydslutning.
1773	3,5	3,5	0,3	Liten, mycket flack, hög belägen mellan tre större högar.
1785	7,5	6	1	Välvd hög med enstaka stenar synliga i nedre delen av högen. Skadad i söder av kostig.
1797	10	10	1	Välvd hög. En ek (0,70 m i diam) växer i gravens centrala del. En sten synlig intill eken.
1810	9	8	1,2	Välvd hög.
1825	8	4	1	Välvd hög, kraftigt skadad (halverad?) av vägen. Sten synlig i högens sydöstra del.
1847	4,5	4,5	0,3	Flack hög.
1860	4,5	4,5	0,3	Flack hög med nedgrävning, ca 0,20 m djup.
1870	8	3	0,5	Välvd hög, kraftigt skadad (halverad?) av vägen.
2007	8,5	4	0,5	Rest av flack hög? Kraftigt skadad av vägen.
2190	3,5	3	0,5	Flack hög.
2201	3	3	0,4	Flack hög med svag fördjupning i toppen.
2211	4	2,5	0,6	Välvd hög kraftigt skadad av mindre bruksväg.
2222	4	1,5	0,6	Välvd hög, kraftigt skadad av bruksväg.
2231	9,5	9,5	1,3	Välvd hög belägen i slänt och exponerad mot öster. Skadad av bruksväg. Nedgrävning i toppen (drygt 2 m i diam). En skarpkantad sten (0,3 m i diam) synlig i högens övre del. Bevuxen med tall (0,60 m i diam).
2261	15	15	1,5	Välvd hög med flack topp. Sex stycken nedgrävningar (2–3 m i diam och 0,6–0,8 m djupa) i toppen. Fem stenblock synliga (0,5 m i diam). Högen är något skadad av bruksvägen.
2340	2,5	2,5	0,4	Flack hög med sten (0,60 m i diam) synlig i toppen.
2350	6,5	5,5	0,6	Hög skadad (urgröpt?) i västra delen. Ett block (0,5 m i diam) i sydöstra delen. Bevuxen med mindre tall (0,2 m i diam).
2418	15	15	2	Hög med fyra nedgrävningar på toppen (ca 2,5 m i diam och upp till 1 m dj). Block på toppen synligt i ytan (1,2 m i diam). Skadad av bruksväg i söder. Bevuxen med björk i norr (0,5 m i diam).
2473	11	9	0,7	Hög med plan topp. Skadad i öster av länsväg och i söder av mindre väg.
2488	4	2	0,2	Möjlig gravhög. Kraftigt skadad av vägen.
2496	12	11	1,4	Hög med två nedgrävningar i toppen (ca 2,5 m i diam och 0,6 m dj). Bevuxen med tre tallar (0,15–0,30 m i diam).
2524	2,5	2,5	0,2	Möjlig gravhög.
2533	8	8	0,6	Hög med nedgrävning på toppen (ca 2 m i diam och 0,3 m djup). Bevuxen med tall (0,6 m i diam).
2568	3	3	0,4	Möjlig gravhög. Oregelbunden rundad i plan. Skadad i väster.
2577	9	7	0,9	Hög med nedgrävning i toppen (ca 2 m i diam och 0,2 m dj). Verkar överlagras av gravhög i söder.
2598	9	9	1,1	Hög med två nedgrävningar i toppen (3×2 resp 2×1,5 m i diam och 0,5–0,7 m dj).
2625	5	4	0,3	Flack hög. Möjlig grav.
2640	10	10	0,9	Hög med avlång nedgrävning/nedsjunkning? i toppen (4,5×3×0,7 m).
2664	7	6	0,7	Hög skadad av väg. Sten (0,7×0,4 m) synlig i toppen.
2684	8	7	0,6	Hög med välvd form, bevuxen med björk i nedre kant (0,5 m i diam).
2697	3	3	0,2	Möjlig gravhög.
2706	4	4	0,3	Flack hög.
2717	3,5	3,5	0,3	Flack hög.
2728	6	6	0,9	Välvd hög, något oregelbunden i plan.

Bilaga 3. Gravbeskrivningar

Anl	Längd (m)	Bredd (m)	Höjd (m)	Beskrivning
2741	8	8	0,8	Hög med två synliga block i toppen (ca 1,40 m i diam). Bevuxen med ek i söder (0,5 m i diam).
2826	8	8	1	Hög med tre stenar synliga i toppen (0,4 m i diam). Antydning till nedgrävning/hedsjunkning i toppen, ca 1 m i diam och 0,2 m djup. Tre block synliga i högens nedre del (ca 1 m i diam).
2871	3	3	0,3	Flack hög.
2882	12	12	1,4	Hög med nedgrävning (ca 1,7 m i diam och 0,4 m djup). Synlig sten (0,5 m i diam) på toppen. Block synlig i väster (ca 1,7 m i diam). Bevuxen med björk i norra delen (0,8 m i diam).
2922	11	3,5	0,9	Hög kraftigt skadad av vägen. Möjligt att graven skadats även i väster av stig runt intilliggande grav. Block synlig i västra kanten (0,7 m i diam). Bevuxen med asp (0,5 m i diam).
2940	10	9	1,3	Hög med block (1,3×0,7 m) synlig i nordöstra delen.
2963	6	6	0,9	Välvd hög, något flackare mot väster.
2973	7	7	0,9	Välvd form med en sten (0,5 m i diam) synlig i toppen.
3003	6	5	0,3	Flack hög med nedgrävning (ca 2 m i diam och 0,4 m djup). Belägen i västvänd sluttning.
3024	8	7	0,9	Välvd hög med något oregelbunden form. En sten (0,4 m i diam) synlig i toppen. Två stenar (0,4 m i diam) synliga i västra kanten. Ett block synligt i nordöstra kanten (0,60 m i diam). Högen är något skadad i norr av stig.
3052	10	4	1	Hög kraftigt skadad av väg. Bevuxen med rönn (0,6 m i diam vid roten).
3064	3,5	2	0,3	Hög, kraftigt skadad av väg.
3073	1,5	1,5	0,4	Möjlig flack hög.
3082	5	5	0,8	Välvd hög, något flackare mot söder. Bevuxen med björk (0,4 m i diam).
3094	6	4	0,8	Hög kraftigt skadad av vägen.
3105	3	3	0,2	Möjlig hög. Oklar begränsning i plan.
3260	7	7	0,5	Flack grav belägen i sydsluttning. Något skadad i norr. Två stenar (0,30 resp 0,60 m i diam) synliga i toppen. Bevuxen med ek i sydväst (0,70 m i diam). Stubbe (0,30 m i diam) i norr.
3280	5,5	5,5	0,7	Välvd hög med två stenar (0,15 resp 0,50 m i diam) synliga i toppen. Stubbe i västra delen av toppen.
3300	4,5	3	0,3	Flack hög skadad i norr av djurstig. Oklar begränsning i öster. Möjligt att graven överlagras av intilliggande hög. Fyra stenar (0,15–0,60 m i diam) synliga i toppen.
3344	13	12	1,7	Hög med en sten (0,50 m i diam) synlig i toppen. Något flack/platt topp. Bevuxen med ek (0,5 m i diam) i nordvästra delen av toppen.
3366	3	3	0,2	Flack hög.
3374	16,5	7	2	Hög kraftigt skadad i norra halvan av täkt. Tre stenar (0,30–0,90 m i diam) synliga. Bevuxen med ett dött träd (0,40 m i diam) i östra kanten.
3480	6	6	0,5	Rund hög med två synliga stenar (0,30 m i diam) i toppen. Bevuxen med björk i södra kanten (0,60 m i diam).
3487	8	8	0,5	Hög, kraftigt skadad av täkt. Två stenar synliga i södra delen. Rönn växer i högens sydöstra del (0,40 m i diam). Block synlig i den skadade norra delen.
3499	9	5	1,4	Hög kraftigt skadad av täkt. Två stenar (0,40 m i diam) synliga i toppen och ett block (1,0 m i diam) i nordväst.
3511	6	6	0,4	Flack hög bevuxen med rönn i norra kanten (0,30 m i diam).
3518	5	5	0,5	Flack hög.
3526	6	5	1	Hög med flertal (minst tjugo stycken) synliga stenar främst i södra halvan (0,30–0,60 m i diam).
3536	6,5	6,5	1	Hög med nio synliga stenar (0,30–0,80 m i diam). Tall växer i södra kanten (0,50 m i diam).
3546	7,5	7,5	0,9	Hög med tio synliga stenar (0,30–1,0 m i diam).

VEDLAB

Vedanatomilabbet

Vedlab rapport 21003

**Vedartsanalyser på material från Södermanland,
Eskilstuna, Tumbo UR**

VEDLAB

Vedanatomilabbet

Vedlab rapport 21003

2021-01-11

Vedartsanalyser på material från Södermanland, Eskilstuna, Tumbo UR

Uppdragsgivare: Maud Emanuelson/Stiftelsen Kulturmiljövård

Arbetet omfattar ett kolprov från en mindre utredning i Eskilstuna.

Provet innehåller kol från tall. Tallen kan bli gammal i sig men alla analyserade bitar verka komma från kvist eller tunnare grenar så egenåldern borde inte bli alltför hög vid datering.

Analysresultat

Anl.	ID	Anläggnings- typ	Prov- mängd	Analyserad mängd	Trädslag	Utplockat för ¹⁴ C-dat.	Övrigt
231	2	Härd	23,5g	0,2g 13 bitar	Tall 13 bitar	Tall (kvist) 29mg	

Erik Danielsson/VEDLAB
Box 178
791 24 FALUN
Tfn: 070 34 00 645
E-post: vedlab@telia.com
www.vedlab.se

De här trädslagen förekom i materialet

Art	Latin	Max ålder	Växtmiljö	Egenskaper och användning	Övrigt
Tall	<i>Pinus silvestris</i>	500 år	Anspråkslös men trivs på näringsrika jordar. Den är dock ljuskrävande och blev snabbt utkonkurrerad från de godare jordarna när granen kom	Stark och hållbar. Konstruktionsvirke, stolpar, pålar, båtbygge, kärl (ej för mat) takspån, tjärbloss, träkol, tjärbränning	Underbarken till nödmjöl, årsskott kokades för C-vitaminerna. Även som kreatursfoder

Uppgifter om maximal ålder, växtmiljö, användning mm är hämtade ur: Holmåsen, Ingmar Träd och buskar. Lund 1993. Gunnarsson, Allan Träden och människan. Kristianstad 1988. Mossberg, Bo m.fl. Den nordiska floran. Brepol, Turnhout 1992.

Vedartsanalysen görs genom att studera snitt- eller brottytor genom mikroskop. Jag har använt stereolupp Carl Zeiss Jena, Technival 2 och stereomikroskop Leitz Metalux II med upp till 625 gångers förstoring. Mikroskopfoton är tagna med Nikon Coolpix 4500. Referenslitteratur för vedartsbestämningen har i huvudsak varit Schweingruber F.H. Microscopic Wood Anatomy 3rd edition och Anatomy of European woods 1990 samt Mork E. Vedanatomi 1946. Dessutom har jag använt min egen referenssamling av förkolnade och färskva vedprover.

Uppsala 2021-03-31

UPPSALA
UNIVERSITET

Ångströmlaboratoriet
Tandemlaboratoriet

Kol-14 gruppen

Besöksadress:
Ångström Laboratoriet
Lägerhyddsvägen 1

Postadress:
Box 529
751 20 Uppsala

Telefon:
018 – 471 3124

Telefax:
018 – 55 5736

Hemsida:
<http://www.tandemlab.uu.se>

E-post:
radiocarbon@physics.uu.se

Maud Emanuelsson
Stiftelsen Kulturmiljövård
Stora Gatan 41
722 12 VÄSTERÅS

Resultat av ¹⁴C datering av träkol från KM20056, Eskilstuna kommun, Södermanland. (p 3403)

Förbehandling av träkol:

1. Synliga rottrådar borttages.
2. 1 % HCl tillsätts (10 h, under kokpunkten) (karbonat bort).
3. 1 % NaOH tillsätts (10 h, under kokpunkten). Löslig fraktion fälls genom tillsättning av konc. HCl. Fällningen som till största delen består av humusmaterial, tvättas, torkas och benämns fraktion SOL. Olöslig del, som benämns INS, består främst av det ursprungliga organiska materialet. Denna fraktion ger därför den mest relevanta åldern. Fraktionen SOL däremot ger information om eventuella föroreningars inverkan.

Före mätningen av ¹⁴C-innehållet i acceleratoren förbränns det tvättade och intorkade materialet, surgjort till pH 4, till CO₂-gas som i sin tur grafiteras genom en Fe-katalytisk reaktion. I den aktuella undersökningen har fraktionen INS daterats.

RESULTAT

Labnummer	Prov	δ ¹³ C‰ V-PDB	¹⁴ C ålder BP
Ua-69085	A231, P2, delområde 1	-24,2	2 172 ± 31

Med vänliga hälsningar

Karl

Håkansson

Elektroniskt undertecknad
av Karl Håkansson

Datum: 2021.03.31
11:25:23 +02'00'

Karl Håkansson/Daniel Primetzhofner

Kalibreringskurvor

